

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АГЕНЦИЯ ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

О Т Ч Е Т
ЗА
ДЕЙНОСТТА НА
АГЕНЦИЯ ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ
ПРЕЗ 2007 ГОДИНА

София, м. май 2008 г.

1. ПРАВНА РАМКА НА ДЕЙНОСТТА НА АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

1.1 Законодателство, свързано с дейността

Основната цел на държавната финансова инспекция е да защитава публичните финансови интереси и се осъществява чрез изпълнението на следните основни задачи: извършване на последващи финансови инспекции за спазване на нормативните актове, които уреждат бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност на организациите и лицата, посочени в чл. 4 от Закона за държавната финансова инспекция /ЗДФИ/; установяване на нарушения на нормативните актове, както и индикатори за извършени измами; разкриване на причинени вреди на имуществото на проверяваните организации и лица; привличане към имуществена и административно наказателна отговорност на виновните лица и установяване на измами и нарушения, засягащи финансовите интереси на Европейските общности.

Нормативните актове, които уреждат дейността на Агенцията за държавна финансова инспекция /АДФИ/ са: ЗДФИ, Правилникът за прилагане на Закона за държавната финансова инспекция /ППЗДФИ/ и Устройствения правилник на АДФИ.

През годината е приет Закон за изменение и допълнение на ЗДФИ, обнародван в Държавен вестник бр. 86 от 26 октомври 2007 година.

1.2. Вътрешни актове и методология

Вътрешните актове на агенцията са съобразени с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор /ЗФУКПС/, Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, Указанията за осъществяване на предварителен контрол, Указанията за осъществяване на управленската отговорност в организациите от публичния сектор, Наредбата за формата, съдържанието, реда и сроковете за представяне на информация по чл.8, ал.1 от ЗФУКПС, както и със ЗДФИ, ППЗДФИ, Устройствения правилник на АДФИ и нормативните актове във връзка със спецификата на конкретната дейност.

През 2007 г. в агенцията са в сила общо 36 вътрешни актове, от които през годината са изготвени и утвърдени 16:

- Вътрешни правила за установяване документиране и докладване на нередности и измами, засягащи финансовите интереси на Европейските общности;
- План за вътрешно обучение по дирекции за 2007 година;
- План за обучение на служителите на АДФИ към Института за публична администрация и европейска интеграция /ИПАЕИ/ за 2007 година;
- Протоколи от измерване на електробезопасност във всички административни сгради на АДФИ;
- Протоколи от измерване на факторите на работната среда във всички административни сгради на АДФИ;
- Наръчник за осъществяване на контрол по изпълнение на Закона за обществените поръчки /ЗОП/, Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки /ППЗОП/ и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки /НВМОП/;
- Указания за завеждането и съхранението на инспекционните преписки;
- Инструкция за осъществяване на достъп до обществена информация;
- Вътрешни правила за условията и реда за разходване на средствата за допълнително материално стимулиране в АДФИ съгласно чл.18, ал.2, т.3 от Закона за Националната агенция за приходите;
- Вътрешни правила за правата и задълженията на потребителите, използващи информационната система на АДФИ - набор от вътрешни ИТ правила:
- Инструкция за работа с WEB електронната поща;
- Инструкция за работа с програмен продукт VOI Perized;
- Указания за съставяне и оформяне на документи в АДФИ и набор от бланки и образци на документи;

- Инструкция за организация на работата с електронно подписани документи в АДФИ;
- Указания за приемането и издаването на електронни документи, подписани с универсален електронен подпис;
- Указания за реда на движение, регистриране и съхранение на заповеди от Министерство на финансите, свързани с дейността на АДФИ;

Издадени са и заповеди относно месечното планиране и отчитане на работата на служителите в агенцията; определянето на лимити на разходите за телефонни услуги; реда за отпускане на канцеларски материали, хартия и консумативи; реда за полагане на извънреден труд в почивни и празнични дни; реда за ползване на отпуск и други.

2.УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

2.1.Персонал

Към 01.01.2007 г. числеността на Агенцията за държавна финансова инспекция е 192 щатни бройки /щ. бр./, от които 172 са по служебно и 20 по трудово правоотношение. Заети са 157 щ. бр., в т.ч. 144 по служебно и 13 по трудово правоотношение. Незаети са 35 щ. бр., от тях 28 по служебно и 7 по трудово правоотношение. От заетите 157 щ. бр. 152 служители са с висше образование (всички държавни служители и 8 по трудово правоотношение). От служителите с висше образование 138 или 90% са с образователно-квалификационна степен "магистър" по специалностите от професионално направление "Икономика" или "Право" с придобита правоспособност.

С Постановление № 145 от 25.06.2007 г. на Министерски съвет /МС/ числеността на АДФИ е намалена с 3 щ. бр., като считано от 30.06.2007 г. е определена численост от 189 щ. бр. Тази численост се запазва и към 31.12.2007 г. През годината съгласно изискванията на Закона за държавния служител /ЗДСл/ и Кодекса на труда /КТ/ са назначени 22 и са освободени 22 служители. В края на годината са заети 157 щ. бр. в т. ч. 144 по служебно и 13 по трудово правоотношение. Свободни са 32 щ. бр. - 28 по служебно и 7 по трудово правоотношение.

При спазване изискванията на ЗДСл и Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители, през годината са проведени 11 конкурса за заемане 20 щ. бр. за длъжностите: финансови инспектори в дирекция „Вътрешна финансова инспекция”, IT експерти, експерти международно сътрудничество и протокол. Назначени са 6 държавни служители, за 8 щ. бр. конкурсната процедура е приключила без назначаване, а за 6 щ. бр. конкурсът е прекратен, поради липса на кандидати. Двама служители в агенцията са назначени чрез използване на резултатите от Централизирания конкурс за „младши експерти”, провеждан от ИПАЕИ.

През 2007 г. в съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за атестиране на служителите в държавната администрация са повишени в ранг 11 държавни служители и 11 служители след конкурентен подбор са повишени в длъжност, петима от които на ръководни длъжности.

На новоназначените служители в АДФИ са връчени длъжностни характеристики.

2.2. Обучение

Приоритетна задача в Стратегическия план на агенцията е повишаване на уменията и компетентността на служителите и осигуряването на кадри с необходимия професионален потенциал. Основните направления за обучение са:

- Характеристика, особености и специфични моменти при имуществената отговорност по ЗДФИ;
- Новите моменти в ЗОП, правилника за прилагането му и НВМОП;
- Характеристика, особености и специфични моменти при административно наказателна отговорност по ЗДФИ;
- Изучаване на нормативните актове, уреждащи дейността на Агенция „Митници”, митническото законодателство на Европейската общност и преходните митнически мерки от акта за присъединяване на Република България към ЕС.

Обучението на служителите се организира на две нива:

2.2.1. Обучение по инициатива на Министерство на държавната администрация и административната реформа /МДААР/ и годишния план за обучение ИПАЕИ при утвърдени средства по бюджета на агенцията в размер на 2 520 лв.

- Към ИПАЕИ на обучение преминаха 37 служители: 9 в курсове за въвеждане в държавна служба; 5 в обучение за управленски умения и 23 - в специализирани курсове и семинари, свързани с пряката им професионална дейност / Възлагане и контрол на обществени поръчки; Счетоводни системи и контрол в бюджетните организации; Административно процесуален кодекс; Управление на човешките ресурси и др./.

- Не се проведе обучението по английски език, предвидено по проект на МДААР, за което участие бяха заявили 18 служители на агенцията. Обучението е отложено за 2008 г. и агенцията е представила списък за участие на 37 служители, разделени по групи в зависимост от нивото на владеене на езика.

- Не се проведе и предвиденото по инициатива на МДААР обучение за повишаване на компютърните умения на 117 служители. Същите следваше да бъдат обучавани в три групи: „Базово компютърно обучение - начинаещи”, „Базово компютърно обучение - напреднали” и „Основи на работата с електронни таблици”. До момента обучение са преминали само 21 служители.

- През 2007 г. 13 служители успешно положиха тест и получиха европейски сертификат за компютърни умения GUC on IT (Good User Certificate on IT).

2.2.2. Обучение, организирано от агенцията

Организираха се четири национални съвещания на финансовите инспектори и юристите, на които се разгледаха и обсъдиха следните теми:

- 19.03-23.03.2007 г. – ЗДФИ и ППЗДФИ. По време на обучението се извърши анализ на най-често срещаните пропуски в работата на финансовите инспектори, обсъдиха се и се набелязаха мерки за тяхното отстраняване;

- 28.06-29.06.2007 г. - Характеристика, особености и специфични моменти при имуществената отговорност по ЗДФИ , предпоставки и технология при съставяне на актовете за начет, с лектор проф. д-р Иван Стоянов от Българската академия на науките. На съвещанието се обсъди правната същност на акта за начет, практическото установяване и доказване на предпоставките за реализиране на имуществена отговорност за причинени вреди, типови модели на акт за начет и процедура по изготвянето и документиране на констатациите в него;

- 04.10-05.10.2007 г. - Нови моменти в ЗОП, ППЗОП и НВМОП, с лектор доц.д-р Методи Марков - преподавател в Софийския университет. Съществен момент беше представянето на Наръчник за осъществяване на контрол по изпълнение на ЗОП, ППЗОП и НВМОП от дирекция "Правно и методологично осигуряване на инспекционната дейност" в АДФИ;

- 19.12-20.12.2007 г. - Характеристика, особености и специфични моменти при административно наказателна отговорност по ЗДФИ, технология и изисквания за съставяне на актове за установяване на административни нарушения, представена от дирекция "Правно и методологично осигуряване на инспекционната дейност". В рамките на съвещанието се проведе текущо обучение по въпроси, свързани със сигурността на информационните системи на агенцията и по Закона за защита на класифицираната информация.

- Финансовите инспектори от дирекция „Вътрешна финансова инспекция” в АДФИ проведоха едnodневни обучения по: Закона за акцизите и данъчните складове; нормативните актове, уреждащи дейността на Агенцията за държавни вземания, по прилагането на Закона за събиране на държавните вземания и Закона за уреждане на необслужените кредити, договорени до 31 декември 1990 г. Със съдействието и участието на лектори от Агенция „Митници” финансовите инспектори проведоха обучение от 28.05 до 29.06.2007 г., свързано с нормативните актове, уреждащи дейността на Агенция „Митници”, митническото законодателство на Европейската общност и преходните митнически мерки от акта за присъединяване на Република България към ЕС.

- От 02.04. до 04.04.2007 г. дирекция "Правно и методологично осигуряване на инспекционната дейност" организира и проведе обучение в областта на нормативната уредба на обществените поръчки с лектор доц. д-р Методи Марков, преподавател от Софийски университет. В обучението взеха участие юристите от специализираната и общата администрация на агенцията.

- На новоназначените служители в агенцията е направен инструктаж за условията по безопасност и здраве на труда, както и обучение по Закона за защита на класифицираната информация.

2.2.3. Обучение, организирано от други институции

Шест финансови инспектори от област Варна участваха в обучение по английски език, организирано от Областна администрация Варна и Нов български университет.

3. ИНСПЕКЦИОННА ДЕЙНОСТ

3.1. Получени искания за инспекции и самосезиране от Регистъра за обществени поръчки /РОП/

През отчетната 2007 година в АДФИ са постъпили 403 бр. искания за извършване на финансови инспекции, от които: 174 за общини и други разпоредители с общински бюджети; 94 за министерства и други разпоредители с Републикански бюджет /РБ/; 95 за търговски дружества с държавно и общинско участие и 40 за други организации и лица (фондации, търговски дружества, в които държавата и общините не притежават блокираща квота, и др.). Най-голям брой са исканията, постъпили за инспекции за обекти на територията на София - 119 (29.5%), следват структури на МФ – 19 (4.7 %); Варна – 18 (4.5%); София област и Враца по 17 (4.2%); Пазарджик - 16 (4%); Пловдив, Плевен и Стара Загора по 14 (3.5%); Сливен и Благоевград по 12 (3%), Бургас и Видин по 11 (2.7%) и т.н. Най-малко искания са постъпили за обекти на територията на Силистра - 2; за Кърджали - 3; за Разград, Габрово и Кюстендил по 4; за Ловеч - 6 и т.н. (Приложения №1 и 2)

Остатъкът от постъпили искания към 31.12.2006 г., по които не са извършени инспекции, е 179 бр. или през 2007 г. са били налични за възлагане на финансова инспекция 582 бр. искания, в т.ч.: 236 за общини и разпоредители с общински бюджети; 141 за министерства и разпоредители с РБ; 140 за търговски дружества с държавно и общинско участие и 65 за други обекти. (Приложения №3 и 3а)

В съответствие с чл. 5 от ЗДФИ тези искания се разпределят, както следва: (Приложение № 4)

- 398 броя (68,4 %) са постъпилите молби, жалби и сигнали за нарушения на бюджетната, финансово-стопанската и отчетна дейност в организациите и лицата, подлежащи на финансова инспекция, подадени от държавни органи, физически и юридически лица. По 109 случая е отказано извършването на инспекции, тъй като сигналите не съдържат нормативно регламентираната информация или не са в компетенциите на органите на АДФИ. По 174 от тях са възложени финансови инспекции, с което е постигнат обхват от 60,2 %; (Приложение №5)

- 77 броя (13,2 %) са получените от Агенцията по обществени поръчки /АОП/ и Сметната палата /СП/ за проверка на процедури за възлагане и изпълнение на обществени поръчки, в т.ч. 57 от СП и 20 от АОП. По 61 от тях са възложени финансови инспекции, 1 е върната на СП, постигнат е обхват от 80,3 %; (Приложение № 6);

- 39 броя (6,7 %) са за проверка на разходването на целеви субсидии, предоставени по Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и постановления на МС, от които по 7 са възложени инспекции, по 2 са отказани, поради това, че субсидиите не са получени в обектите, постигнат е обхват 18,9 %; (Приложение № 7)

- 35 броя (6,0 %) са нареждания за възлагане на инспекции от МС или министъра на финансите, от тях по 31 са възложени финансови инспекции, по 2 са отказани, тъй като не са в компетенциите на органите на АДФИ или е постигнат обхват 93,9 %; (Приложение № 8)

- 33 броя (5,7 %) са получените постановления на органите на Прокуратурата по реда на чл. 119 /145/, ал.1, т.3 от Закона за съдебната власт, от които по 29 са възложени инспекции, 1 е върнато, за това че не попада в обхвата на дейността на агенцията и е постигнат обхват 90,6 %; (Приложение № 9)

Общо от получените 582 искания по 115 е направен отказ, поради това че не съдържат нормативно регламентираната информация, поставените въпроси не са в компетенциите на АДФИ или обектите не са в обхвата на агенцията. Остават 467 искания, които отговарят на нормативните изисквания за възлагане на финансова инспекция. Възложени са финансови инспекции по 302 искания, с което е постигнат обхват от 64.7%. Към 31.12.2007 г. са останали 165 искания, по които не са възложени финансови инспекции, поради липсата на свободен административен капацитет - финансови инспектори. (Приложения № 10, 11, 12 , 12а , 12б, 13 и 13а)

През отчетната година органите на агенцията на основание чл. 5, т. 2 от ЗДФИ се самосезираха от Регистър за обществени поръчки /РОП/ за 144 проведени процедури за обществени поръчки, от тях: 73 в министерства и други разпоредители с републикански бюджет; 23 в общини и други разпоредители с общински бюджети; 47 в търговски дружества с държавно и общинско участие и 1 в друга организация. От тях по този ред са възложени 143 финансови инспекции за проверка по законосъобразност на проведените процедури за обществени поръчки. Заповедта за една проверка е отменена, поради това че по същите въпроси е получено и искане за финансова инспекция и инспекцията е извършена на друго основание. (Приложения № 14 и 14а)

3.2. Възложени финансови инспекции

През 2007 година по получените искания и самосезиране от РОП са възложени 513 финансови инспекции, които заедно с останали 44 преходни инспекции от 2006 година са общо 557 финансови инспекции. От тях 525 са приключени с доклади за извършени финансови инспекции към 31.12.2007 г., в т. ч.: 15 в министерства; 136 в други разпоредители с РБ; 138 в общини; 23 в други разпоредители с общински бюджети; 99 в търговски дружества с държавно участие; 52 в търговски дружества с общинско участие и 62 в други организации (фондации, търговски дружества, в които държавата и общините нямат блокираща квота, и др.). За 2008 г. са останали за приключване 32 преходни финансови инспекции. (Приложения № 15 и 15а.)

За приключилите през 2007 г. 525 финансови инспекции са употребени 14 506 дни , от тях 1 044 през 2006 г. за преходните инспекции и 13 462 за инспекциите през 2007 г. Това е времето, през което са извършени проверките по поставените въпроси, изготвени са 525 инспекционни доклади и са съставени 1 882 актове за установяване на административни нарушения, от тях 1873 са за приключени и отчетени през 2007 г. финансови инспекции и 9 актове са съставени при преходни инспекции, които ще приключат през 2008 г. Среднодневният разход за една инспекция е 27.6 дни. С най-нисък среднодневен разход за инспекция от 16.1 дни в област Добрич, а с най-голям от 55 дни в област Благоевград. (Приложения № 16, 16а, 17, 17а и 17б)

За отчетната година ефективният фонд работно време (ЕФРВ) на заетите 94 щатни бройки финансови инспектори е 23 688 дни. От него за извършване на финансови инспекции са употребени 14 492 дни или 61.2 % (13 462 за инспекции, отчетени през 2007 г., и 1 030 за преходни инспекции за 2008 г.); за обучение - 1 284 дни или 5.4 %; за методическа и съгласувателна дейност - 1 739 дни или 7.3 %; за административна и организационна работа - 915 дни или 3.9 % и отпуски и болнични - 4 710 дни или 19.9 % и други -548 дни или 2.3 %. Големият дял от ЕФРВ, който употребяват финансовите инспектори за административна и организационна работа, се дължи на структурата на агенцията и липсата на технически изпълнители в стопанисваните административни помещения на агенцията в страната, където се съхраняват архивите от дейността до 26.07.2006 година. (Приложения № 18)

С исканията, по които са възложени и приключили финансовите инспекции, агенцията е сезирана за 908 нарушения, от тях са потвърдени 663 (73 %), непотвърдени - 245 (27 %) и допълнително са установени 1 683 по възложените за проверка задачи. (Приложения №19 и 19а)

Потвърдените и допълнително установените нарушения се изразяват във виновно причинени вреди, нарушения, свързани със ЗОП и други нормативни актове, както следва:

3.3. Виновно причинени вреди

В резултат на проверените сигнали, жалби и други искания, по които са възложени финансови инспекции през 2007 г., са установени виновно причинени вреди в размер на 12 210 095 лв. в т.ч.:

3.3.1. Вреди, за които от причинителите се търси пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ.

Тези вреди са в размер на 3 399 725 лв., от които с най-голям размер са вредите в търговски дружества с държавно участие - 2 363 981 лв., следват търговски дружества с общинско участие - 344 061 лв.; други разпоредители с републикански бюджет – 284 139 лв.; в общини - 256 417 лв.; в други разпоредители с кредити по общински бюджети - 130 829 лв. и в министерства – 20 298 лв. (Приложения № 20 и 20а)

От общо причинените вреди 2 457 677 лв. (72.3 %) са пряка и непосредствена последица от поведението на виновните лица, в т. ч.: от липси - 1 913 869 лв.; причинени умишлено - 535 578 лв. и причинени не, при или по повод изпълнение на служебни задължения - 8 230 лв. Останалият размер на причинените вреди произлизат от: получени без правно основание или по дарение - 118 312 лв. и причинени от лица, които са разпоредили или допуснали незаконни плащания и носят пълна имуществена отговорност солидарно с лицата получатели - 823 736 лв. (Приложение № 21)

В следствие на предприетите действия по време на финансовите инспекции до приключването им са възстановени 124 153 лв. и са съставени 103 акта за начет срещу 125 длъжностни лица за 3 275 547 лв. (Приложения № 22, 22а и 22б)

3.3.2. Други установени вреди в размер на 8 810 370 лв., в т.ч.: 8 135 676 лв. са вредите в търговски дружества с държавно участие; 539 147 лв. в търговски дружества с общинско участие, 22 509 лв. в общини; 764 лв. в други разпоредители с кредити по общински бюджети; 8 848 лв. в министерства; 102 645 лв. в други разпоредители с кредити по републикански бюджет и 780 лв. - в други организации. (Приложения № 23 и 23а..)

Според произхода им тези вреди се разпределят по следния начин:

- Неправомерно изплатени суми по договори и други - за 7 768 920 лв.;
- Несъбрани отписани вземания с изтекъл давностен срок в случаите на непредприети действия за събирането им - за 925 765 лв.;
- Незаконосъобразно разходване на средства от бюджетни сметки, извънбюджетни сметки и фондове - за 99 217 лв.;
- Неправомерно изплатени суми за възнаграждения по трудови правоотношения и по граждански договори - за 2 864 лв.;
- Преразход на горива, суровини и материали - за 4 835 лв.;
- Други видове вреди в размер на 8 769 лв.

Във връзка с реализирането на вредите в размер на 8 810 370 лв., на основание чл. 18, ал. 1, т. 4 от ЗДФИ са направени предложения пред компетентните органи да бъде потърсена имуществена отговорност по КТ от 6 длъжностни лица за вреди на стойност 434 154 лв. и по общия исков ред от 23 длъжностни лица за вреди на стойност 8 355 263 лв. По време на финансовите инспекции е потърсена имуществена отговорност от 7 длъжностни лица за вреди на стойност 20 772 лв.

3.4. Предотвратени вреди

Предотвратени са вреди в размер на 293 167 лв., в т.ч. 228 597 лв. в общини, 39 141 лв. в търговски дружества с държавно участие, 9 571 лв. в други разпоредители с кредити по РБ, 9 023 лв. в търговски дружества с общинско участие; 3 431 лв. в други разпоредители с кредити по общински бюджети и 3 404 лв. в други проверявани обекти. (Приложения № 24 и 26а)

По-голямата си част от предотвратените вреди или 289 214 лв. са от събрани вземания от недължими плащания по договори и 3 953 са с друг произход.

3.5. Установени нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина

3.5.1. Установени нарушения в областта на обществените поръчки

Във връзка с получени искания за инспекции от СП и АОП, самосезирането от РОП и други сигнали и жалби от физически и юридически лица, в приключените финансови инспекции са проверени общо 1 529 процедури по ЗОП, НВОППОЗОП (отм.) и НВМОП на стойност 1 031 904 077 лв., в т.ч.: 404 процедури за 335 391 394 лв. в общини; 11 процедури за 1 903 985 лв. в други разпоредители с общински бюджети; 34 процедури за 3 141 627 лв. в министерства; 321 процедури за 332 187 469 лв. в други разпоредители с РБ; 634 процедури за 282 602 592 лв. в търговски дружества с държавно участие; 99 процедури за 43 901 041 лв. в търговски дружества с общинско участие и 26 процедури за 32 775 970 лв. в други проверявани обекти. (Приложения № 25, 25а и 25б)

От проверените процедури 566 за 894 267 457 лв. са по ЗОП и 963 за 137 636 620 лв. са по НВОППОЗОП (отм.) и НВМОП. (Приложения № 26 и 26а)

При 776 проверени процедури на стойност 601 292 683 лв. са установени 1 548 нарушения, от което следва, че: при 51% от общия брой на проверените поръчки и при 58 % от стойността им са установени нарушения. Този относителен дял при процедурите по ЗОП е 55 % от броя и 60 % от стойността им, а при процедурите по НВОППОЗОП (отм.)/НВМОП е 48 % от броя и 48 % от стойността им.

Установените 1 548 нарушения на режима за възлагане на обществени поръчки при различните видове възложители се разпределят, както следва:

- В общините са установени 493 нарушения при 239 процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 164 473 694 лв.;
- В други разпоредители с общински бюджети са установени 6 нарушения при 5 процедури на стойност 186 724 лв.;
- В министерствата са установени 65 нарушения при 29 процедури на стойност 2 761 028 лв.;
- В други разпоредители с кредити по републикански бюджет са установени 497 нарушения при 185 процедури на стойност 262 693 844 лв.;
- В търговските дружества с държавно участие в капитала са установени 384 нарушения при 257 процедури на стойност 140 138 968 лв.;
- В търговските дружества с общинско участие в капитала са установени 87 нарушения при 52 процедури на стойност 12 189 068 лв. ;
- При проверката на други обекти са установени 16 нарушения при 9 процедури за 18 849 358 лв. (Приложения № 27, 27а, 28 и 28а)

При финансовите инспекции са констатирани 202 случая на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 29 984 425 лв. при наличие на основание за това. От тях 40 случая за 14 683 187 лв. са по ЗОП и 162 случая за 15 301 238 лв. са по НВОППОЗОП (отм.) и НВМОП. Според видовете възложители се разпределят по следния начин:

- В общините са установени 79 случая на непроведени процедури на стойност 10 979 251 лв.;
- В търговските дружества с държавно участие в капитала са установени 78 непроведени процедури на стойност 12 223 813 лв.;
- В другите разпоредители с кредити по републикански бюджет са установени 28 случая на непроведени процедури на стойност 5 934 997 лв.;
- В търговските дружества с общинско участие в капитала са установени 11 случая на непроведени процедури на стойност 561 276 лв.;
- При други разпоредители с общински бюджети - 1 случай за 46 211 лв.;
- В министерства – 1 случай за 57 167 лв.;
- В други обекти са установени 4 случая за 181 710 лв. (Приложения № 29, 30 и 30а)

За установени нарушения при процедурите за обществени поръчки и за непроведените процедури с обща стойност 547 555 690 лв. са съставени са 1 739 акта за установяване на административни нарушения /АУАН/ срещу 510 длъжностни лица. Поради изтекъл давностен

срок по чл. 34 от ЗАНН не са съставени 250 акта срещу 91 длъжностни лица за нарушения при процедури на стойност 83 721 417 лв. (Приложения № 31, 31а, 31б, 32 и 32а)

3.5.2. Установени са нарушения на бюджетната и финансово-стопанска дисциплина в размер на 29 450 023 лв., за които органите на АДФИ са компетентни да ангажират административно наказателна отговорност, в т.ч.: в търговски дружества с държавно участие за 22 642 215 лв., в търговски дружества с общинско участие за 5 011 402 лв., в общини за 681 076 лв., в други разпоредители с кредити по общински бюджет за 633 923 лв., в други разпоредители с републикански бюджет за 458 557 лв. и в други проверени обекти за 22 850 лв. (Приложения №33 и 33а)

Нарушенията на бюджетната и финансово-стопанска дисциплина според вида им се разпределят по следния начин:

- 202 нарушения по Закона за счетоводството /ЗСч/ за 23 137 658 лв. (Приложения № 34, 34а и 34б);
- 71 нарушения на нормативни актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност за 5 856 297 лв.;
- Неосчетоводени дълготрайни материални активи за 213 906 лв., които по време на инспекцията са заприходени и осчетоводени;
- Нецелево разходване на предоставени субсидии или финансиране от републикански бюджет в размер на 161 325 лв. в общини;
- Преразход на средства по бюджетни параграфи за 70 466 лв., от които преразходи по републикански бюджет за 49 844 лв. и по общинските бюджети за 20 622 лв.;
- Неосчетоводени краткотрайни активи за 10 372 лв., които са заприходени по време на инспекциите.

С цел санкциониране и отстраняване на последиците от установените нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина са предприети действия за ангажиране на административно наказателна отговорност. На основание разпоредбите на ЗДФИ, ЗСч и други нормативни актове са съставени 190 АУАН срещу 96 длъжностни лица за нарушения на стойност 11 337 814 лв. Не са съставени 162 АУАН срещу 87 длъжностни лица за нарушения на стойност 18 112 209 лв. поради изтекъл срок по чл. 34 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/. (Приложения № 35 и 35а).

3.5.3. Установени са други нарушения на бюджетната и финансово-стопанска дисциплина в размер на 35 855 700 лв., за които органите на АДФИ не са компетентни да ангажират административно наказателна отговорност, в т.ч.: в търговски дружества с държавно участие за 28 948 202 лв., в търговски дружества с общинско участие за 2 121 605 лв., в други разпоредители по републикански бюджет за 4 040 674 лв., в общини за 705 086 лв.; в министерства за 207 лв.; други разпоредители с общински бюджет за 216 лв. и в други обекти - за 39 709 лв. (Приложения № 36 и 36а)

Тези нарушения на бюджетната и финансово-стопанска дисциплина според вида им се разпределят по следния начин:

- Невнесени задължения към държавата за 1 715 560 лв., от които с данъчен характер задължения за 1 535 372 лв. и с неданъчен характер за 180 188 лв.;
- Неактувани 24 имота по реда на Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост на обща стойност 1 108 899 лв., от които 11 държавни имота на стойност 56 259 лв. и 13 общински имота на стойност 1 052 640 лв.;
- Несъбрани вземания за 1 287 881 лв.;
- Разходи, облагодетелствали трети лица, за 362 462 лв.;
- Нарушения на специални закони, наредби, правилници и др., уреждащи дейността на проверяваните организации и лица, на стойност 31 298 648 лв., от които нарушения на Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала на стойност 23 494 773 лв., нарушения на Закона за приватизация и следприватизационен контрол за 606 000 лв., нарушения на Закона за водите и актовете по прилагането му за 3 224 223 лв. и др.; (Приложения № 37 и 37а)
- Неоснователно извършени авансови плащания по договори за 33 833 лв.;

- Други установени нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина за 44 298 лв.

3.6. Последващи мерки

С цел преустановяване на извършването и отстраняване на последиците от нарушенията на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина от органите на АДФИ са предприети следните последващи мерки:

- В съответствие с разпоредбите на чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗДФИ са дадени 67 писмени указания на ръководителите на проверяваните организации за преустановяване на извършване на нарушения и/или отстраняване на вредоносни последици от тях;

- На основание чл. 18, ал. 1, т. 2 от ЗДФИ са направени 5 предложения пред компетентните органи за спиране на действия, водещи до извършване на нарушения и причиняване на вреди;

- На основание чл. 18, ал. 1, т. 4 от ЗДФИ са направени 96 предложения за търсене на дисциплинарна отговорност от длъжностни лица по реда на КТ и ЗДСл;

- На прокуратурата по компетентност са изпратени 604 констатации от 105 доклада за извършени финансови инспекции в изпълнение на разпоредбите на чл. 19 от ЗДФИ. В отговор са получени 27 постановления /27,6 %/ с отказ да се образува предварително производство, 12 писма са препратени по компетентност на друга прокуратура и оттам са получени 3 постановления за отказ от образуване на предварително производство, по един доклад е образувано предварително производство и по 74 доклада /71,4 %/ няма получена обратна информация до края на 2007г.; (Приложения № 38 и 38а)

- На прокуратурата по компетентност са изпратени 23 констатации от 2 доклада за извършени проверки на секторни възложители в изпълнение на разпоредбите на чл. 126, ал. 4 от ЗОП;

- За констатирани нарушения в проверявани бюджетни организации са изпратени 446 констатации на горестоящата организация; (Приложения № 39 и 40)

- За констатирани нарушения в общини и разпоредители със средства от общински бюджети са изпратени 566 констатации на съответните общински съвети; (Приложение № 41)

- На органите, упражняващи правата на собственост на държавата и общините, са изпратени 705 констатации за установени нарушения в държавни предприятия и търговски дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала; (Приложение № 42 и 42а)

- На юридически лица, притежаващи блокираща квота в капитала на търговски дружества, в чиито капитал непряко участва държавата или общините, са изпратени 3 констатации за установени нарушения;

- На органите, упражняващи правата на собственост на държавата и общините, са изпратени 30 констатации за установени нарушения в търговски дружества, намиращи се в производство по несъстоятелност или ликвидация;

- За констатирани нарушения при разходване на средства от финансиране със средства от РБ, общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз и др. са изпратени 57 констатации на финансиращия орган;

- На основание чл. 29 от ППЗДФИ на органите по компетентност са изпратени 82 констатации от извършени финансови инспекции;

- На основание чл. 34 от ППЗДФИ на органите по компетентност са изпратени 21 констатации от извършени финансови инспекции на структурни единици.

4. АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Към 01.01.2007 г. са останали 559 актове за установяване на административни нарушения /АУАН/ без произнасяне от административно-наказващия орган /АНО/. До 01.07.2007 г. АНО се е произнесъл по 535 от тях, както следва: издадени са 306 наказателни постановления /НП/; 72 са прекратени с резолюции по чл. 54 и чл. 34 от ЗАНН; 157 са приключили на основание чл. 28, буква „а” от ЗАНН и на съответните длъжностни лица са

изпратени писмени предупреждения, че случаите се определят като маловажни, но при повторно административно нарушение ще бъде наложено административно наказание. Останали са не приключени 24 АУАН.

За установените административни нарушения от 01.01.2007 г. до 27.12.2007 г. са съставени 1882 АУАН. По 927 от тях АНО се е произнесъл, както следва: издадени са 551 наказателни постановления; 48 резолюции за прекратяване по чл. 54 от ЗАНН; 328 предупредителни писма по чл. 28, б.,„а” от ЗАНН. Без произнасяне от АНО са останали 955 административно наказателни преписки, съставени до 27.12.2007 г. като 950 от тях са в определените срокове за произнасяне по ЗАНН.

5. ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И КОМУНИКАЦИЯ

5.1 Информационни технологии

5.1.1 През 2007 г. продължи усъвършенстването и осъвременяването на информационната система на агенцията.

- Във всички изнесени работни места на АДФИ са инсталирани сървъри за управление на локалните мрежи, свързани в обща информационна среда на АДФИ, с достъп до Интранет и Интернет, като по този начин финансовите инспектори са осигурени технологично в дейността им и при комуникацията между тях и ръководителите им.

- Всички финансови инспектори разполагат със служебни преносими компютри, които ползват при изпълнение на дейността си, с което се осигурява независимост при извършваните проверки.

- Всички служители в АДФИ имат персонални служебни електронни адреси. Обучени са да ползват електронната поща както от офисите на агенцията през вътрешната компютърна мрежа, така и чрез WEB-mail, когато са в проверяваните обекти.

- Осигурен е достъп в реално време до правно-информационните системи Сиела и Апис за всички служители в агенцията, с което се подпомага работата на финансовите инспектори в проверяваните обекти.

- Въведе се използване на система за провеждане на разговори от компютър до компютър или от компютър до много компютри (конферентна връзка) през вътрешната ИТ мрежа на АДФИ, с което значително се подобри комуникацията между служителите от изнесените работни места с техните ръководители и консултиращите юристи, облекчи се процеса и се съкрати времето за съгласуване на документи и действия.

- Изработени са Вътрешни правила за ползване на информационната система на АДФИ и всички служители на агенцията са запознати с тях.

5.1.2 Актуализирани са съществуващите WEB базирани информационни системи, които използват вътрешната Интранет мрежа и ИТ средата на агенцията. Ръководителите в агенцията могат да организират, проследяват и контролират процесите и да получават справки за тях.

- Обновена е системата „Алба”, с използването на която е осигурена е възможност за въвеждане, проследяване и отчитане на постъпилите сигнали и жалби в АДФИ. Данните се събират и съхраняват в електронен вид в база данни.

- В съответствие с промените в ЗДФИ е обновена системата за отчитане на финансовите инспекции „Феникс”, която дава възможност резултатите от извършените проверки да се събират и съхраняват в електронен вид, да се получават справки от системата по всяко време и от всяко работно място.

- Разработено е WEB-базирано приложение за отчитане движението на преписките до и от прокуратурата.

5.1.3 Технологично осигуряване на финансово-стопанската и административна дейност.

- Осигурена е технологична готовност за използване на SAP във финансово стопанската дейност;

- Започна се въвеждането на електронно банкиране, електронно подаване на информация до НОИ, НАП и други;

- Технологично се осигури използването на универсален електронен подпис за получаване и изпращане на електронно подписани документи в АДФИ.

5.2 Вътрешна и външна комуникация

Вътрешната и външна комуникация е насочена към постигане на по-голяма публичност и прозрачност и достъпност на информацията за дейността на агенцията.

- Редовното се актуализира информацията на Интернет и Интранет страниците на агенцията. Със своевременно публикуване на актуална правна и методическа информация на Интернет и Интранет страниците се повишава квалификацията на финансовите инспектори и служителите в агенцията.

- Получени са 21 писмени заявления за достъп до обществена информация, 2 от които са от журналисти. За 18 проверявани от агенцията обекти са получени 23 устни журналистически питания. С електронна поща са получени 9 питания за извършени финансови инспекции. На всички заявления и питания е предоставена информация съгласно изискванията на Закона за достъп до обществена информация и ЗДФИ.

АДФИ предостави безвъзмездно ненужното, но годно за употреба имущество с обща стойност 226 387 лв. на домове за сираци, училища, социален патронаж, общински администрации, полицейски управления и др., в които не достигат средства за закупуването му. В рамките на една година се предоставиха общо 26 автомобила, 63 компютърни конфигурации, 25 принтера и офис обзавеждане на 70 разпоредители с бюджетни и общински средства в цялата страна.

6. ИЗВОДИ:

През 2007 година за първи път Агенцията за държавна финансова инспекция отчита пълен едногодишен период по осъществяване на инспекционна дейност. С оглед на това отчетните показатели за годината не биха могли да се съпоставят с отчетените за периода от пет месеца през 2006 година.

Анализът на резултатите от инспекционната дейност налага следните изводи:

1. От общо постъпилите искания 68.4% са молби, жалби и сигнали от държавни органи, физически и юридически лица. Това от своя страна показва, че се запазва тенденцията от предходната година на проявен висок интерес към дейността на агенцията, увереност и доверие към работата и професионализма на органите ѝ. Броят на постъпилите молби, жалби и сигнали от държавни органи, физически и юридически лица е индикатор за проявена активна гражданска позиция.

2. От общо получените молби, жалби и сигнали по 27.4 % е направен отказ поради липсата на нормативно основание, което показва, че повече от ¼ от подателите (държавни органи, физически и юридически лица) не познават нормативните изисквания на ЗДФИ.

3. От подадените данни за нарушения с исканията за финансови инспекции 73% са потвърдени. Това означава, че получената по този ред информация за нарушения може да се определи като надежден източник с обществена значимост.

4. През 2007 година най-голям обхват е постигнат при възлагането и извършването на финансови инспекции по искания на Министерския съвет или министъра на финансите – 93.9%, прокуратурата – 90.6%, Сметната палата и Агенцията за обществени поръчки – 81.3 %. Тези инспекции са възлагани приоритетно с цел спазване на сроковете, определени със закони и с постановления на прокуратурата.

5. Получените чрез докладите на Сметната палата нарушения са потвърдени в 93 % от случаите, което показва както наличието на добро взаимодействие и ефективност от контролната дейност на двете институции, така и уеднаквяване на практиката по прилагане на законодателството в областта на контрол на обществените поръчки.

6. При проверените процедури за обществени поръчки са установени нарушения при 51% от броя им и при 58% от стойността им. Установени са случаи на подписани договори без да са проведени процедури при наличие на основание за това. Това показва, че областта на обществените поръчки продължава да бъде рискова и е необходимо предприемане на действия

за подобряване на предварителния и текущия контрол от страна на възложителите на обществени поръчки.

7. От виновно причинените вреди, за които се търси пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ, 70% са установени в търговски дружества с държавно участие. Това показва необходимост от осъществяване на периодичен финансов контрол от страна на държавата в тези търговски дружества.

8. Постигнатият обхват от 64.7% на получените искания показва, че за отчетния период финансовите инспектори са били недостатъчни за извършване на инспекции по всички искания.

9. В сравнение с 2006 година е увеличено от 44% на 61% използването на ефективния фонд работно време за извършване на финансови инспекции. Запазил се е процентът за обучение, методическа и съгласувателна дейност. Постигнатото е за сметка на намаляване на времето за административна и организационна работа от 21% на 4%.

10. Завишен е среднодневният разход от 21 на 27 дни за извършване на финансова инспекция, което се дължи на големия брой изготвени Актове за установяване на административни нарушения и Актове за начет по време на инспекциите.

11. Анализът на показателите от инспекционната дейност показва, че:

- 90% от размера на установените вреди са констатирани при финансови инспекции, възложени по искане на прокуратурата, физически или юридически лица.
- 95% от установените нарушения на бюджетната и финансова дисциплина, без тези по ЗОП, са по искания за финансови инспекции от прокуратурата, министъра на финансите, Министерски съвет, физически и юридически лица.
- Нарушенията в областта на обществените поръчки са установени при финансови инспекции, възложени съгласно информация от Регистър за обществени поръчки и доклади на Сметната палата – 1 112 бр. или 72% от общо установените 1 548 броя.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Диаграми (1-42а) за стойностите на отчетните показатели